לומר שאינו עובד כל היום גזירה שמא יאכל

א"ל רב אדא בר אהבה לרבא ומי גזר רבי

יהודה שמא יאכל והתנן יה' יהודה אומר

אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות

בד א מיי׳ פ״א מהלכות עבודת יוה"כ הל' ה: נה ב ג מיי' פ"ה מהל' כלי המהדש הלי יב וופ"י

מהלי מעשה הקרבנות הלי יח]: נט ד מיי׳ פ״י מהלכות פרה ה ו ז מיי׳ שם פט״ו הלכה

:6 ם. חא ח מיי׳ פ״י מהלכות פרה הלכה ח: סב ט מיי׳ שם פט״ו הלכה

רבינו חנגאל

פי׳ ר׳ יהודה רחימה אומר כל היום מקריב לומר שאינו עובד כל היום גזירה שמא יארל. כל שבעת והימים: הוא זורק את הדם כו'. אמר רב חסדא מתני' דלא כרבי עקיבא דאי ר' עקיבא הא אמר טהור שנפלה עליו הזאה נטמא. השתא כיון שהוזה על כהז גדול נטמא היכי עביד . היא דתניא והזה הטהור על הטמא. הזה על הטמא טהור עקיבא. וחכמים אומרים אין . דברין הללו אמורין אלא מאי היא כדתנן, בפרה פרק י״ב נתכוין להזות על האדם י״ב נתכוין להזות על הדהמה אם יש באזוב ישנה, להזות על הבהמה והזה על האדם אם דבר המקבל טומאה הזאתו חוזרת עליו ודבר שאינו מקבל טומאה אין הזאתו חוזרת עליו. פי׳ אם נתכוון . להזוח על אדח או על כליח המקבלין טומאה והזה על (או) בהמה או כלי אבנים [שאין] מקבלים טומאה טומאה) אין הזאתו חוזרת עליו לטמאו ועדיין טהור הוא, ואם יש באזוב ישנה, שאני קורא בו והזה הטהור. . אבל נתכוין להזות על דבר שאינו מקבל [טומאה] והזה על דבר המקבל טומאה, . הזאתו חוזרת עליו ווזטמאו וואתו יוווית עליו הסכאה ואינו יכול לחזור ולהזות, ולא עוד אלא שטבילת אזוב פסולה, זה טעם רבנן. אבל פסולה, זה טעם דבון. אבל המזה על הטהור בטהרתו עומד ולא נטמא. מצאנו בשחיטת קדשים פרק שני בתחלתו פי׳ דברים הללו. תניא שרפה אונן, מחוסר כפורים כשרה, יוסף הבבלי אומר אונן כשרה מחוסר . כפורים פסולה, ואוקימנא . בהאי קרא פליגי והזה הטהור על הטמא, טהור מכלל שהוא טמא, מר סבר מכלל שהוא טמא טמאה כולה. [ו]מר סבר טעמא דר׳ עקיבא מדהוה ליה למירחר והזה המהור עליו הטמא טהור ועל הטהור טמא ומפוי שמטמא טהוריז בהזאה, אמר שלמה אמרתי . אחכמה והיא רחוקה ממני. הטמא לדברים המקבלין . טומאה הוא דאתא. כלומו

אבל הכא קל וחומר על

טהור עד שיטבול ויערב שמשו יטהר וח״כ למחי הוה קדשים מן התורה אבל באנינות הלילה משנקבר המת ביום אינה נוגע טמא טפי ממזין עליו וי"ל דה"ק מזין עליו ההואה גורמת מדברי תורה אלא מדברי סופרים והכי שמעינן ליה לר' יהודה לו טהרה ונוגע מי חטאת גורמין לו טומאה אי נמי י"ל מזין עליו טהור היינו טהור שנפלו עליו הזאה

דהוי טהור לגמרי: מאר מזה נושא. וא״ת ומנא ליה קרא לגמרא למעקר ממשמעותיה לומר דמזה טהור ומזה דקרא היינו נושא אימר מזה ממש י"ל מדכתיב והזה הטהור אלמא דהמזה טהור ואף על גב דדרשינן יי מיניה טהור מכלל שהוא טמא לימד על טבול יום שהוא כשר בפרה

י"ל תרתי שמע מינה: אלא מאי מזה נושא. והא קמ"ל דעד דדרי כשיעור הואה מימה לי א"כ מאי טעמא הדר ביה ממאי דאמר מאי מזה נוגע אי משום דקשיא ליה והכתיב נוגע והכתיב מזה ועוד מזה בעי כיבוס נוגע לא בעי כיבוס לימא הא דכתב נוגע ולא כתב ביה כיבוס היינו כי לא נוגע כשיעור הואה ומזה דבעי כיבום היינו כי נגע כשיעור הואה ואין לתרך דמש״ה לא מוקמינן ליה בנוגע וכדפרים משום דנוגע לא בעי כיבוס אפילו כי נגע בכשיעור מדכתיב והנוגע במי הנדה יטמא ולא כתב ביה כיבוס ומי הנדה משמע מים הראוין להזוח שיש בהן כשיעור דהא ודאי ליתא דמי הנדה לא משמע הכי דאי לא תימא הכי א"כ כי פריך ונכתוב נושא מאי קא משני הא קמשמע לן עד דדרי כשיעור הזחה חכתי תיקשי לך ליכתוב והנושה מי נדה יכבם בגדיו דמי הנדה משמע שיש בהן כדי הזייה ועוד אי מי הנדה משמע דוקא שיש בהן כדי הזייה אם כן אין בהן כדי הזייה לא יטמא במגע כלל והא ליתא דבריש מסכת כלים משמע דמטמו במגע דתנן התם אבות הטומאות השרץ וכו׳ עד ומי חטאת שאין בהן כדי הזייה הרי אלו מטמאין אדם וכלים במגע ואין מטמאין במשא ואין לתרך דה"ה מאי מזה נושא אף נושא והוא הדין במגע דשקולין הן והי מינייהו מפקת דאם כן מאי פריך ולכתוב נושא לישני אי הוה כתב נושא הוה אמינא דוקא במשא ולא במגע להכי כתב מזה דהשתה אתי תרוייהו ועוד הלשון אינו משמע כן דקאמר עד דדרי כשיעור הואה ולא קאמר עד דנגע כשיעור הואה לענין כיבוס בגדים ונ"ל דלהכי לא אוקמא במגע ולענין כיבוס דח"כ הוה משמע במגע לענין כיבוס ובמשא טהור

לומר שאינו עובד כל היום. עד הלילה אבל בלילה אם בא להקטיר למדה ומזין עדיו מהור ונוגע ממא. חימה מזין עליו אינו חלבים ואימורים יקטיר: גזירה שמא יאכל. כל היום אסור באכילת

במסכת זבחים (דף נט:) והכי קאמר רבי יהודה כל היום הוא באנינות ולא יקריב: והא מיגרשא. דהכי אוקימנא דאי חזי לה דמתה קדים ועייל לבית הכנסת ומשוי ליה לגיטא דההיא דמתה גיטא למפרע: מי לא מיטרד. ובקדשים בעינן שמחה וגדולה דכתיב (במדבר יח) לך נתתים לעיל ב. סוכה כד.],(5) [פרה פי"ב מ"ג ע"ש וברא"ש], גו נדה ט., ד) (זבחים פ. לג. נדה ט.], מג:],

תורה אור השלם

1. וְהִנְּה הַטְּהֹר עַל הַטְּמֵא בַּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִשְּׁאוֹ בַּיוֹם בַּמֵים וְטָהֵר בַּעַרָב: במדבר ימ ימ

2. כָּל זה נִסִיתִי בַחְבְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא קבון וני אָוְבְּּלְּוּז וְוּיִא 2. וְהָיְתָה לְהֶם לְחֻפַּת עוֹלֶם ומִוַּה מִי הַנִּדְּה יְכַבֵּס כוקם ופונה בי הנדה בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵע בְּמֵי הַנִּדְּה יִטְמָא עַד הָעֶרֶב: במדבר יט כא

הגהות הב"ח

(d) רש"י ד"ה ומטיב וכו'מדשגן מן האפר שלהפתילות: (ב) שם ד"ה ושחר (ג) שם ד״ה מקריב וכוי ראש הוא להקריב כ״ל ומינת להקטיר נמחק: (ד) שם ד״ה ונוטל חלק בראש נחלוקת אכילת קדשים גוטל מנה יפה כנ"ל והד"א: (ה) שם ד"ה כדתנן נתכוין וכו' אם יש וכו' כלומר ראויין וכו'. נ"ב ובמ"ג פי"ב דפרה פי' איפכא ע"ש: (ו) בא"ד דהיכא דלא נמכוון לו וחזר ושינה אין לריך כל"ל: (1) שם ד"ה לא יקנה בהמה שהזה עליה אינה הזאה וכוו לכו כל"ל: אינור הואה הטון כטו כניכ. (ס) שם ד״ה הגבה שנותן עליו כל שהוא וטהרו -3/155

מוסף רש"י

מתקינין לו. מומנין לכהן . גדול לערב יוה"כ (סוכה כד.).

תום' ישנים

ואי מתה אשתו עביד עבודה ולא גזר ר' יהודה שמא יאבל. ול"ת מה ענין זה לשלר ימות השנה לליכל קפידא בכהן גדול, אבל הכא דגמרינן ממילואים אין לנו להתקין כהן אחר בשביל כך, שלא פירש שבעה. ואיכא למימר דעדיפא מינה קמשני. ה"ר אלחנן. אשרודי מי לא מישריד. פירש בקונטרס אנן למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלים בעינן. משמע לדבריו דהכי פירושו וכי משמע כל כניין לשכי פילושו זכי האי גוונא מי חיילא עליה אנינות ואפילו הוו כולי עלמא אכלי לא הוה שייך למיגזר שמא יאכל דודאי מותר לאכול. ותימה דלא אשכחן האי דרשא טל כי האי גוונא אלא טל איו על כי האף גוונה אלה על פין נאכלין אלא ללי ובחרדל [חולין קלב, ב], ועוד אלא מעחה טבעה ספינתו בים הכי נמי. והכי פריך בברכות [יא, א] על הריחת שמע, ועוד דתלמודה הוה ליה לפרושי האי טעמא דאכתי לא איירי נא. ו[נראה ד שמעתא. . ד]הכי פירושו, וכי האי גוונא מי

אשתו ואי מייתא אשתו עביד עבודה ולא גזר רבי יהודה שמא יאכל אמר ליה הכי השתא התם כיון דיום הכפורים הוא דכולי למשחה כדרך שהמלכים אוכלים (חולין קלב:): מתבר' הוא זורק אם עלמא לא קא אכלי הוא נמי לא אתי למיכל הכא דכולי עלמא אכלי הוא נמי הדם. של תמידין כדי שיהא רגיל ומזומן בעבודת יוה"כ: ומטיב את אתי למיכל וכי האי גוונא מי חיילא עליה הנרות. (ה) מדשן מן אפר הפתילות אנינות והא מיגרשא נהי דאנינות לא חייל שכבו וכן כל יום ויום מטיבין בבקר עליה אטרודי מי לא מיטריד: **מתני'** "כל שנאמר[שמות ל] בבקר בבקר בהטיבו את שבעת הימים הוא זורק את הדם ומקטיר הנרות וכל יום מקטירין קטורת את הקטורת ומיטיב את הגרות ומקריב את בהיכל פרס בשחרית ופרס בין הראש ואת הרגל יושאר כל הימים אם הערבים: ושחר כל הימים חם רלה. להיטיב ולהקריב את כל קרבן שירנה רצה להקריב מקריב ישכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש: **גבו'** מאן מקריב ואין (כ) המשמר יכול לעכב על ידו: מקריב חלק ברחש. רחש תנא אמר רב חסדא דלא כרבי עקיבא הוא (a) להקטיר ולהקריב כל חלק דאי ר"ע הא אמר מהור שנפלה עליו שיבחר: ונוטל חלק (ד). בחלוקת הואה ממאתו היכי עביד עבודה דתניא אכילת קדשים: בראש. מנה יפה יוה,זה המהור על הממא על הממא מהור שיבחר לו: גבו׳ דרבי עקיבח. ועל המהור ממא דברי ר' עקיבא וחכמים לקמן בשמעתין: היכי עביד עבודה. כל שבעה הרי מזין עליו: על הטמא אומרים אין הדברים הללו אמורין אלא טהור ועל הטהור טמא. אם הזה בדברים המקבלים טומאה מאי היא כדתנן על הטמא נעשה טהור ואם הזה על ינתכוון להזות על הבהמה והזה על האדם יכ הטהור נעשה טמא ויליף טעמא אם יש באזוב ישנה נתכוון להזות על האדם מעל הטמא יתירא כדמפרש לקמן: והזה על הבהמה אם יש באזוב לא ישנה וחלמים אומרים. על הטמא לדרשא מ"מ דר' עקיבא נכתוב רחמנא והזה המהור אתא לומר שאין דברי הואה אמורים עליו מאי על הטמא שמע מינה על הטמא אלא בדברים המקבלים טומאה אבל מהור ועל המהור ממא ורבנז האי לדברים בדברים שאין מקבלים טומאה אין הואה הניתות עליהן קרויה הזיה המקבלין מומאה הוא דאתא אבל הכא קל וחומר הוא אם על הממא מהור על ונפקא מינה שהשיריים שיש באזוב שירי פסולי הן ואין להכשירן להזות: המהור לא כל שכן ור' עקיבא היינו דקאמר כדתנן נתכוון וכו' אם יש באזוב שלמה יאמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני ישנה. כלומר (ה) ראויין השיריים ורבנן ההוא שלמזה ולמזין עליו מהור הונוגע להזות על אדם שלריך הואה (י) דלא בהן ממא ומזה מהור והכתיב יומזה מי נתכוון (לו) וחוזר ושונה ואין לריך לחזור ולהטביל: לא ישנה. דנפסלו הגדה יכבם בגדיו מאי מזה נוגע והכתיב במלאכה דהואה של בהמה (1) אין מזה והא כתיב נוגע ועוד מזה בעי כיבום [שם] הזאה עליה והוו להו כמים בגדים נוגע לא בעי כבום בגדים אלא מאי שנעשית בהן מלאכה: למוה טהור. מזה ינושא ונכתוב רחמנא נושא מ"ם כתיב דדריש הכי והזה הטהור אף לאחר מזה הא קמ"ל ידבעינן שיעור הזאה הניחא שהזה קראו טהור: הניחא למאן למ"ד ייהואה צריכה שיעור אלא למ"ד הואה דחמר כו'. פלוגתה היה בובחים אין צריכה שיעור מאי איכא למימר אפילו למ"ד בפרק התערובת (דף פ.): אגבא דגברא. (ח) כל שהוא שנותן עליו הזאה אין צריכא שיעור הני מילי האגבא דגברא אבל במנא צריכה שיעור דתנן ∞כמה מטהרו: אבל במנא. שהוא מטבל יהא בהן ויהא כדי הזאה בכדי שימבול ראשי גבעולי אזוב בו לריכה שיעור: שיטביל ראשי

גמור והא לא אשכחן טומאה דלא מטמיא אלא במגע לענין כיבוס ובמשא טהורה אע"ג דשרץ מטמא במגע ולא במשא מ"מ לא בעי כיבוס להכי אוקמי במשא דבמשא בעי כיבוס ובמגע לא בעי כיבוס דאשכחן טומאה כיולא בה דנבילה מטמא אדם ולא בעי כיבוס ובמשא בעי כיבוס אי נמי נ"ל דמי הנדה משמע הכי ומשמע הכי בין יש בהן כשיעור בין אין בהן כשיעור ולהכי לא מלי לאוקמא במגע דהא כתיב והנוגע במי הנדה יטמא ומשמע אפילו בכשיעור יטמא גרידא טומאה קלה בלא כיבוס בגדים והשתא נמי ניחא הא דקאמר עד דדרי כשיעור הואה דאי הוה כתב והנושא מי הנדה יכבס בגדיו הוה אמינא בין יש בהן כשיעור בין אין בהן: ורמינהו

ממני למזה ומזין עליו שניהן טהורין הם, אבל הנוגע והנושא מי הנדה שניהם טמאין. ועל זה אמר שלמה והיא רחוקה ממני, . כלומר מפני מה המזה טהור והנוגע והנושא טמאים, והאי דכתב קרא ומזה והנושא הוא, והאי דכתב לנושא בלשון מזה פירושו, זכי הסי גוונת מי חיילם עליה אניטת ואפילוה הה שייך למיגור ביום הכפורים שמא יאכל ואע"ג דכולי עלמא לא אכלי הכא לא שייך למיגור דלאו און הוא, ומשני איטרודי מי לא מיטריל פי שלא גרשה אלא על מנאי ולגורך שנה ומלטער הוא על כך. הלכך אי הוה שייך למיגור הוה פריך שפיר דאימ לך הכא למיגור פן יאכל כשעוסק בעבודה והוא אסור משום יוה"ב. וכן פירש הרב פורת. דאי ר"ע ביון דאשר שהור שנפצה עליי הואה בו' עביד עבודה. הקשה ה"ר אלמן דילמא [סבר ר"ע טומאה דחייה היא בליבור ואין לריך הואה. וי"ל] דמנא דידן אית ליה הואה כל שבעה, ואפילו הכי עובד, א"כ הייע דלא כר"ע. רש"י גרים גרבוון להוות על הבהשה והוה על האדם אם